

2 oktober 2013

Dynamieken in de elektriciteitsmarkt

Eneco Energy Trade

Paul Hendrix, Bart van Paassen

Kengetallen Eneco Groep

2,2 miljoen klanten
in Nederland en België

7.000
medewerkers

7.000 vakkundige
en betrokken medewerkers

Al 80 jaar Nederlandse
marktleider warmtelevering

Actief in Nederland, België,
Verenigd Koninkrijk en
Frankrijk.

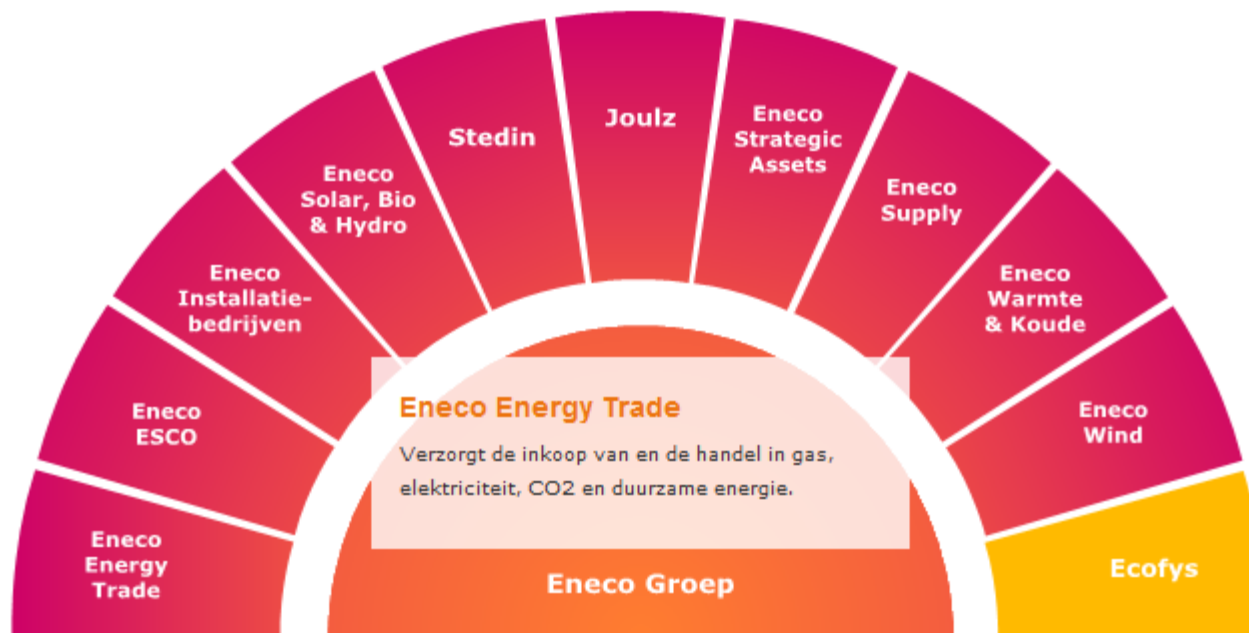
Een van de schoonste energie-
ondernemingen in Noord-West
Europa en de eerste WWF
Climate Saver in de energie-
branche wereldwijd

60

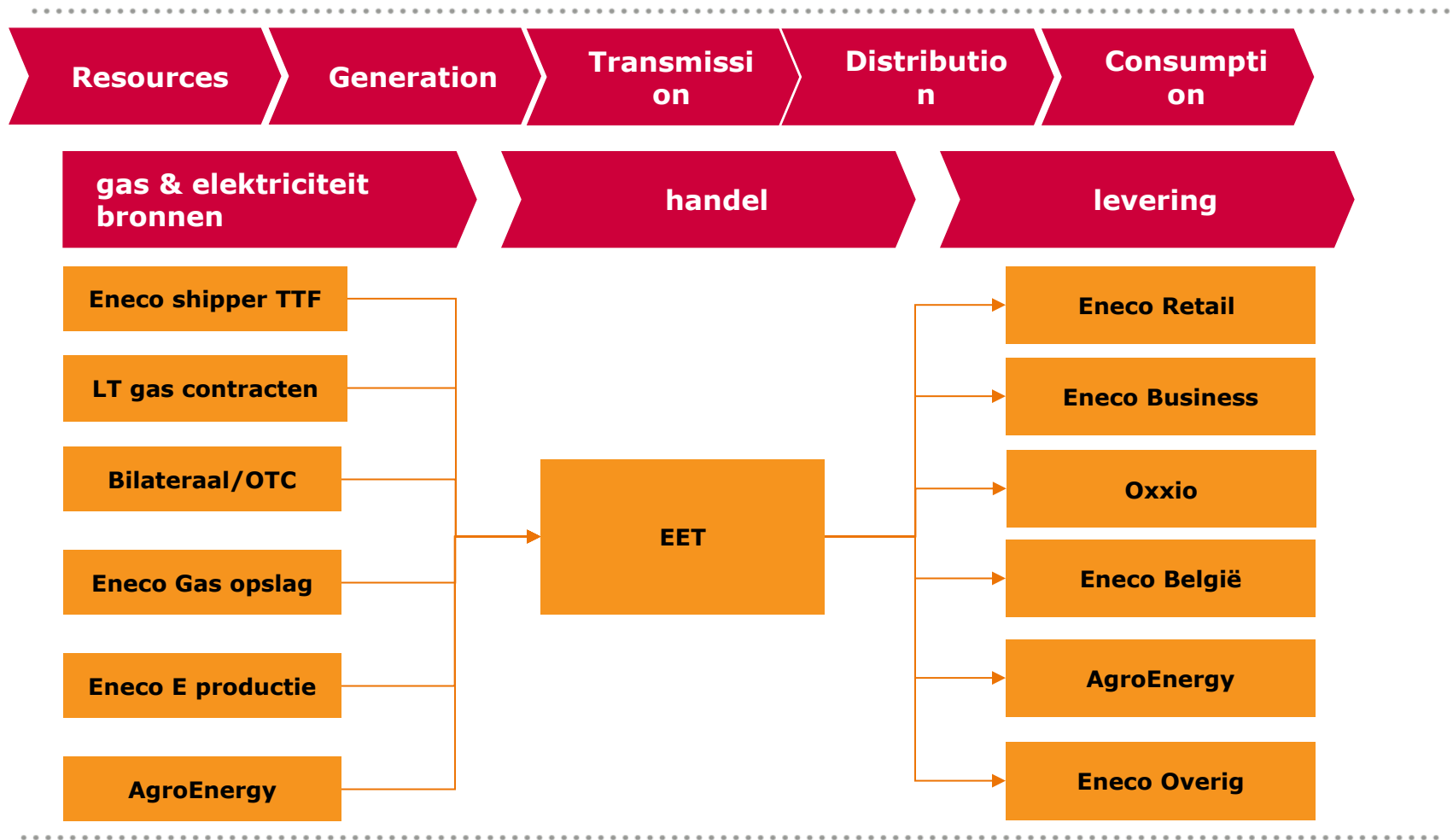
Zelfstandig energiebedrijf
met 60 aandeelhoudende
gemeenten

Eneco Energy Trade binnen Eneco

Eneco Energy Trade in waardeketen Eneco

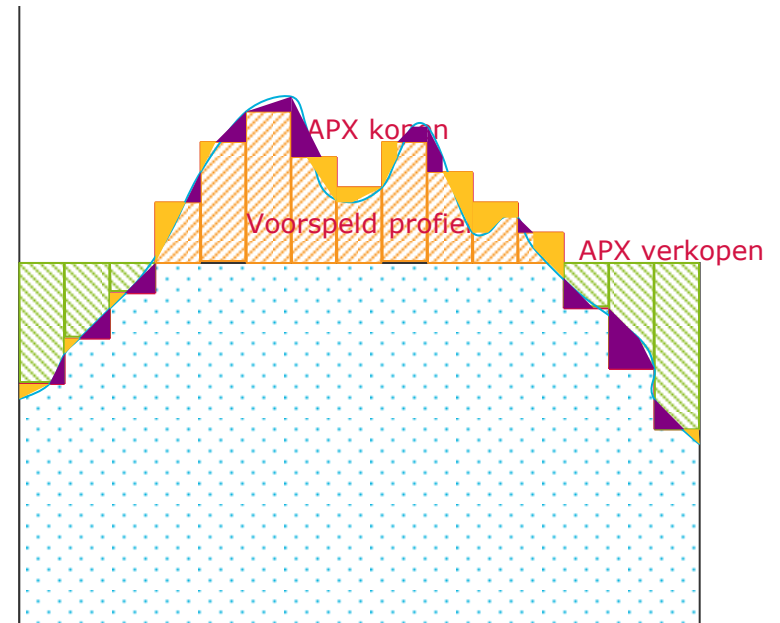
Verantwoordelijkheid EET elektriciteitsketen

Verantwoordelijkheid Eneco Energy Trade in de elektriciteitsketen:

- Managen van alle posities binnen Eneco als gevolg contracten voor levering en teruglevering
 - Lange termijn posities
 - Korte termijn posities
- Uitvoeren van Programma Verantwoordelijkheid voor alle aansluitingen met leverancier/contracthouder Eneco
 - Administratieve activiteiten zoals E-programma
 - Verantwoordelijke voor onbalansverrekening
- Collecteren data met betrekking tot levering en teruglevering

“Elektriciteitsmarkten” in Nederland

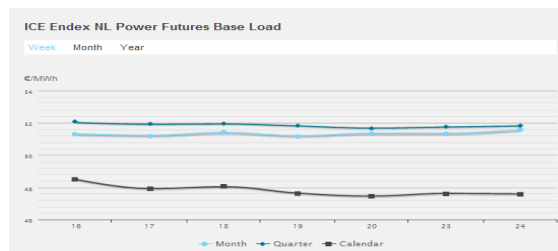
- Lange termijn (OTC)
 - vaste blokken basislast of peak (24u/12u)
 - dag- tot jaarproducten
 - financieel afdekken van contracten of productie
- Spotmarkt veiling (dagvooruitmarkt)
 - veiling tussen kopers en verkopers
 - mogelijkheid om verandering t.o.v. lange termijn handel af te dekken
- Onbalans
 - geen markt: verschil tussen realisatie en nominatie (E-programma)
 - onbalans wordt door TenneT weggeregeld
 - TenneT verrekenet met “onbalansveroorzaker”

Dynamieken in lange termijn markt

Lange termijn handel

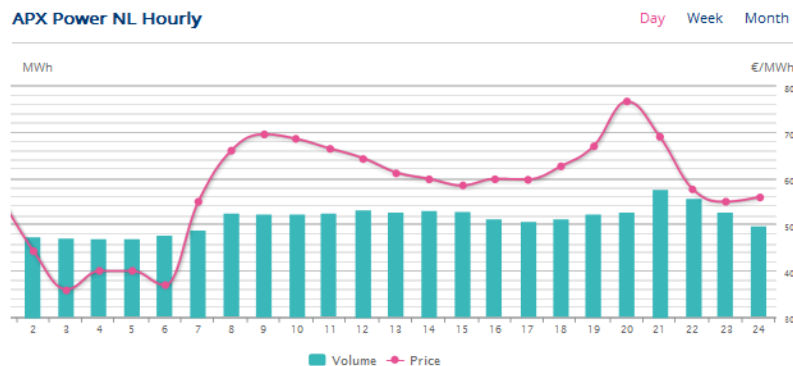
- Typen handel
 - OTC of energiebeurs (bijv. Exend)
 - bilateraal (structured deals/PPA's)
- Factoren:
 - wereldhandel commodities (olie, kolen, gas, CO₂)
 - economische ontwikkeling (groei/afname in elektriciteitsvraag)
 - politiek (wel/geen uitfasering van kolen- en kerncentrales, CO₂-allocatie)
 - ontwikkelingen energieproductie (geplande bouw/afbouw centrales)
 - seizoen (electriciteitsvraag)
- Dagelijks beweging in prijzen
- Prijsontwikkeling minder volatiel dan voorheen door grote productieaanbod
- Referentieprijzen NL: ICE/ENDEX

Dynamieken in Spot markt

Spot markt veiling:

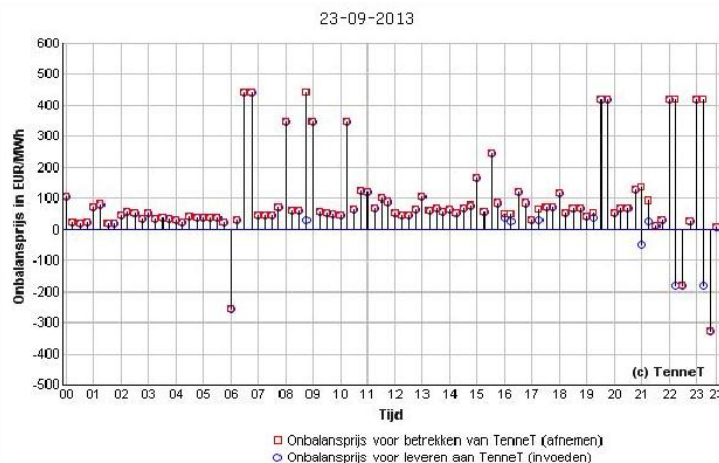
- Handel door conditionele biedingen (tegen bepaalde prijs vermogen kopen/verkopen)
- Factoren:
 - weersinvloed (elektriciteitsconsumptie en productie van duurzame energieopwekking)
 - (door marktkoppeling NW-Europa): weersinvloed DU, FR, BE, UK en Scandinavië
 - seizoen (bijv. elektriciteitsvraag consument door lengte van de dag)
 - commodity-prijzen
 - status energiecentrales (onderhoud, storing, “motballen”)
- Prijzen per uur kunnen per uur sterk verschillen
- Prijsontwikkeling meer volatiel door toename van duurzame energieopwekking
- Referentieprijz NL: APX

Dynamieken in Onbalansmarkt

Onbalans:

- Aanbieder regelvermogen biedt vermogen tegen bepaalde prijs en TenneT roept af
- Factoren:
 - weersinvloed (elektriciteitsconsumptie en productie van duurzame energieopwekking)
 - status energiecentrales (storing)
 - beschikbare interconnectie capaciteit met buurlanden
- Prijzen per kwartier kunnen per uur sterk verschillen
- Prijzontwikkeling meer volatiel door toename van duurzame energieopwekking
- Referentieprijs NL: TenneT

Hoe gaat EET met deze dynamiek om?

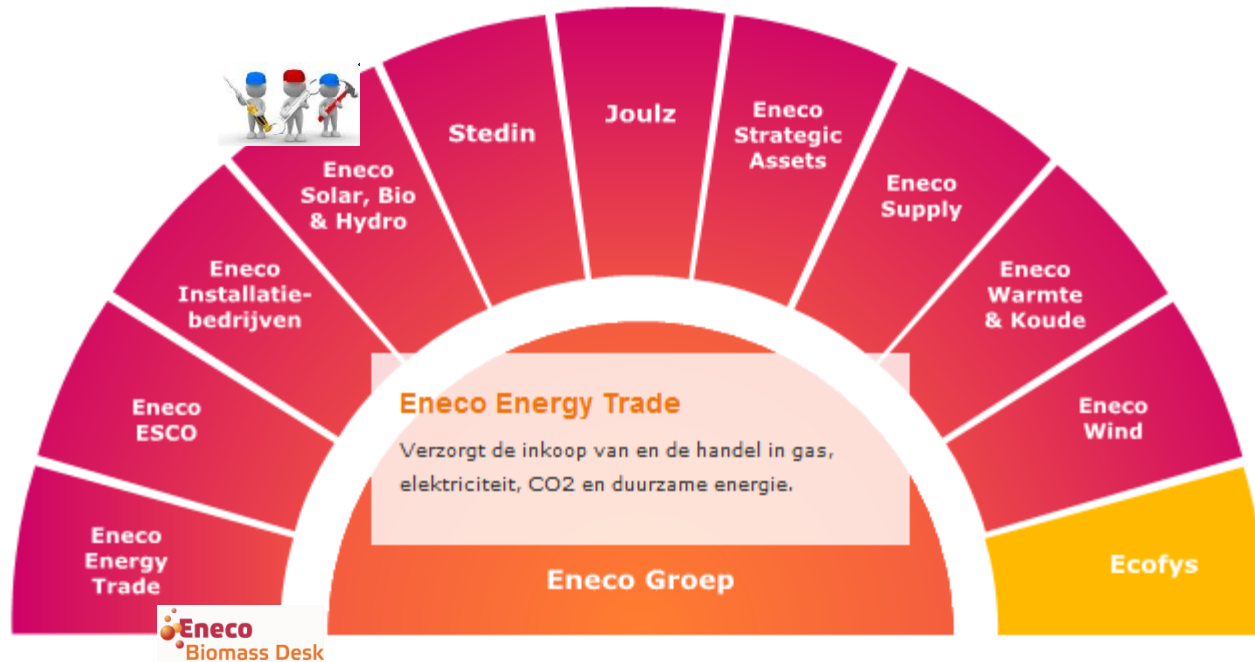
Positiemanagement bij Eneco Energy Trade door:

- Lange termijn posities
 - hedgen van posities met de OTC-markt (trading)
 - structured deals (S&O)
- Korte termijn posities (spot markt)
 - forecasting: dagelijkse voorspelling van elektriciteitsconsumptie en windproductie
 - hedgen van posities via spot markt
- Onbalans:
 - forecasting: intraday voorspelling van consumptie en productie
 - operations:
 - intraday trading (in NL en cross-border)
 - inzet centrales
 - afroepen van biedingen van tuinders

Flexibiliteit blijft belangrijk

- Lange termijn prijzen veranderen niet veel → alleen bij sterke wijzigingen van commodity-prijzen
- Door toename van duurzame productie kunnen spotprijzen per dag sterk verschillen
- Geldt ook voor prijzen binnen de dag (onbalans wordt “piekeriger”)
- Sommige wkk’s hebben een bepaalde mate van flexibiliteit om hierop in te spelen
- EET ontwikkelt in samenwerking met AgroEnergy producten met focus op deze korte termijn:
 - Biedapplicatie → optimaal inzetten van wkk o.b.v. voorwaarden van klant en verwachte spotprijzen
 - Intraday Power → mogelijkheid om op de dag zelf vermogen te handelen met klanten (klant biedt en EET kan bieding afroepen)

Wie doet wat (met biomassa)?

Activiteiten EET in Biomassa

- Bio Golden Raand (Delfzijl)
- 135 MWf/50MWe
- 300 ktpa
- operationeel

- BEC Groene Weide (Utrecht)
- 90 MWf /60MWth / 23MWe
- 250 ktpa
- 2016

- Biowarmte Den Haag
- 9 MWf
- 30 ktpa
- 2016

?

- Lokale kleinschalige projecten (Duurzaam Decentraal Samen)
- Industrieel/MKB: chemische industrie, tuinders, etc
- ? Ktpa
- 2013 inventarisatie en onderzoek haalbaarheid

**Samen gaan we
voor duurzaam**

